

„Híresek és védettek”

Mielőtt még bárki félreértene, ez az írás nem a híres emberek személyi védelméről fog szólni, hanem a hírességekhez kötődő védjegyekről – a teljesség igénye nélkül.

Napjainkban világszerte elterjedt, hogy a piacra szánt termékeiket a gyártók a fogyasztók előtt jól ismert sztárokkal reklámozzák a médiában, óriásplakátokon és egyéb más eszközökön. Ez a szakirodalomban merchandising – arculátvitel – néven ismert eljárás az egyik legjobb módszer a célközönség figyelmének a felkeltésére. Számos vállalkozás használja fel a sztárok népszerűségét termékeik, szolgáltatásaik sikeresebbé tétele érdekében, elég, ha csak a David Beckham vagy Naomi Campbell parfümökre, a Real Madrid futball sztárjaival reklámozott borotvahabra, vagy éppen a Roger Federer teniszklasszis által ajánlott olasz tésztára gondolunk. Egy reklámfilmért kapott gázsí sok esetben megközelíti a filmszerepekért kifizetett összegeket, a cégeknek mégis megéri ehhez a taktikához folyamodni.

A hírességek képmásával reklámozott hazai árucikkek közül ki ne emlékezne a Puskás Ferencel és Luís Figo-val népszerűsített Szentkirályi ásványvízre, vagy ki ne találkozott volna a mára világhírűvé vált magyar termékkel, a Hell Energy energiatallal, amelynek reklámarca Bruce Willis lett.

Ennek a jelenségnek persze van egy másik vetülete is, amikor maguk a sztárok döntenek úgy – hozzáteszem: nagyon okosan –, hogy névhez, képmáshoz fűződő joguk megóvása érdekében védjegybejelentést tesznek és védjegyoltalmat szereznek. Az esetek egy részében ezt azért tartják fontosnak, mivel pl. a sportkarrierjük mellett saját márkás termékekkel is a piacra kívánnak lépni, illetve olyan vállalkozások tulajdonosai, amelyeket szintén ők jegyeznek. Erre példa a már említett híres teniszező nemzetközi és európai uniós szóvédjegyei („ROGER FEDERER”), illetve jól ismert saját márkás sportszerein megjelenő európai uniós ábrás védjegye is:

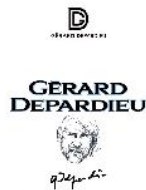
Ugyancsak fontosnak tartotta a tenisz másik nagy ikonikus alakja, Rafael Nadal is, hogy a nevét viselő teniszcentrum és tenisz akadémia továbbá az általa létrehozott alapítvány elnevezése is védjegyoltalom alá kerüljön azon áruk és szolgáltatások körére, amire az elnevezés alatt folytatott tevékenység vonatkozik („RAFA NADAL SPORTS CENTRE”, „RAFA NADAL ACADEMY”,)

Híres zenészek, festők és színészek is találhatók a védjegy jogosultak között a sportolók mellett.

ALAIN DELON ,

[REDACTED]), de itt említhetjük CELINE DION és LADY GAGA, vagy a rock klasszikus JIMMY PAGE nevét is.

Napjaink hazai hírességei között is akadnak olyanok, akik felismerték, hogy a maguk számára biztos jogi védelmet szerezzenek, és ennek érdekében védjegyjogosultakká váltak. Az egyik ilyen védjegybejelentés a jól ismert műsorvezető, rapper és dalszövegíró MAJKA nevéhez fűződik.

(„GHYMES”, „EDDA MŰVEK”, „EAST”, „100 TAGÚ CIGÁNYZENEKAR”, szintén védjegyoltalom alatt állnak.)

Ugyanakkor az is megfigyelhető jelenség, hogy a már elhunyt hírességek örökösei, vagy e célra létrehozott vállalkozásai jogi képviselőik tanácsára tesznek védjegybejelentést annak érdekében, hogy ezeknek a személyeknek a szellemi hagyatékát megóvhassák és a védjegyjog eszközeivel felléphessenek azokkal szemben, akik saját gazdasági céljaik érdekében engedély nélkül próbálják kihasználni az elhunyt népszerűségét, hírnevét. Ezek a védjegyek jellemzően különböző ajándéktárgyak, kozmetikai cikkek, ruházati termékek, spotszerek, italok tekintetében állnak oltalom alatt hazánkban és nemzetközi téren egyaránt.

Csak néhány példa a sok közül: PUSKÁS FERENC (Puskas.com Kft.), ALBERT FLÓRIÁN,

SALVADOR DALI (Fundación Gala-Salvador Dalí),
Picasso), JIMI HENDRIX (Experience Hendrix LLC) stb.

(Indivision

A jelen írásban említett védjegyek tulajdonosai, illetve névadói azok közé a híres személyiségek közé tartoznak, akik felismerték annak fontosságát, hogy a nevüket viselő árucikkek, a hozzájuk kapcsolódó szolgáltatások jogi védelme biztosított legyen annak érdekében, hogy mások a védjegyükkel azonos vagy ahhoz hasonló megjelölés alatti termékeket ne hozhassanak forgalomba, illetve amennyiben ez megtörténne, eredményesen és sikeresen fel tudjanak lépni a védjegyeiket engedély nélkül felhasználókkal szemben. Az említett jogérvényesítés sikerének az egyik kulcsa az, hogy az illető lajstromozott védjeggel rendelkezzen. Emellett az sem árt, ha a védjegy jogosultja már a védjegybejelentéskor, illetve a jogérvényesítési eljárások során a védjegyjogban tapasztalattal rendelkező szakember segítségét veszi igénybe, hiszen így hatékonyabban és eredményesebben tud fellépni esetleges jogsértésekkel szemben.

Márpedig ilyen jogsértések előfordulnak, amire most álljon itt egy példa:

2012 decemberében egy portugál magánszemély azzal a kérelemmel fordult az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatalához (EUIPO), hogy ruházati cikkek, lábbelik és kalapáruk vonatkozásában saját nevében európai uniós védjegyként lajstromoztassa a „NEYMAR” nevet,

és 2013 áprilisában meg is történt a védjegy lajstromozása. Tudni kell, hogy az EUIPO, hivatalból nem vizsgálhatta, hogy a védjegyoltalom engedélyezésével harmadik személyek korábbi jogai esetleg sérülhetnek-e.

2016 februárjában Neymar Da Silva Santos Júnior a „NEYMAR” védjegy törlése iránti kérelmet nyújtott be az EUIPO-hoz. Az EUIPO a törlési kérelemnek helyt adott, és ezt a Hivatal fellebbezési tanácsa is helyben hagyta.

A portugál” védjegyjogosult” ezt követően a törlési határozat hatályon kívül helyezése iránti keresetet terjesztett elő az Európai Unió Törvényszékénél.

A Törvényszék ítéletében helybenhagyta az EUIPO határozatát, amely szerint a törölni kért védjegy jogosultja rosszhiszeműen járt el a „NEYMAR” védjegy lajstromozása iránti kérelem benyújtása során, ezért nem volt jogosult a védjegyoltalomra.

A védjegyjogosult elismerte, hogy a „NEYMAR” védjegy lajstromozása iránti kérelem benyújtásakor tudomása volt N. Da Silva Santos Júnior létezéséről, azonban azt állította, hogy nem tudott arról, hogy a brazil sportoló a labdarúgás nemzetközileg elismert tehetségű reménysége, és arra hivatkozott, hogy e személy még nem volt ismert Európában.

A Törvényszék ezt a kifogást nem fogadta el, és utalt arra, hogy az EUIPO határozatából kitűnt, hogy a törlési kérelem alátámasztására előterjesztett bizonyítékok igazolták azt, hogy N. Da Silva Santos Júnior a releváns időpontban már ismert volt Európában, különösen a brazil nemzeti labdarúgócsapattal elért eredményei folytán, továbbá, hogy 2009. és 2012. között gyakran szerepelt az európai médiában, különösen Franciaországban, Spanyolországban vagy az Egyesült Királyságban. N. Da Silva Santos Júnior tehát már rendkívül ígéretes labdarúgó-játékosként ismerték el, aki a jövőbeni szerződése céljából több nagy európai labdarúgóklub figyelmét felkeltette, több évvel azt megelőzően, hogy 2013-ban ténylegesen az FC Barcelona klubhoz került volna.

A Törvényszék azt is megerősítette, hogy a védjegy jogosultja nem csak korlátozott ismeretekkel rendelkezett a labdarúgás világáról, amit az is bizonyított, hogy ugyanazon a napon, amikor kérelmet nyújtott be a „NEYMAR” védjegy lajstromozása iránt, egy másik híres labdarúgó, IKER CASILLAS nevét is saját megjelöléseként jelentette be európai uniós védjegyként történő lajstromozásra.

A Törvényszék a döntésében a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján megállapította, hogy a portugál magánszemélyt a „NEYMAR” elnevezés jogának megszerzése iránt kizárólag a labdarúgó jó hírnevének kihasználására irányuló szándék vezette.

Minderre a több fórumot megjáró hosszadalmas eljárásra nem lett volna szükség, ha Neymar idejekorán védjegyoltalmat szerzett volna saját nevében, ez esetben ugyanis jóval egyszerűbb, hatékonyabb és gyorsabb módon, már az engedélyezés előtt felszólalhatott volna a jogosulatlan portugál személy védjegybejelentése ellen.

A fent említett jogesetből tanulva az ezt követő években az ismert futballsztár közel húsz védjegy jogosultjává vált Brazíliában és az Európai Unióban.

Szép Erika
védjegytanácsadó